

2022. évi ... törvény
egyes választási tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról

1. A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosítása

1. §

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § E törvényt kell alkalmazni Magyarországon és Magyarország területén kívül

- a) az országgyűlési képviselők választásán,*
- b) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán,*
- c) a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán,*
- d) az Európai Parlament tagjainak választásán,*
- e) abban az eljárásban, amelyre e törvény alkalmazását törvény elrendeli [az a)-e) pontban meghatározottak a továbbiakban együtt: választás].”*

2. §

A Ve. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § (1) Más állam, kormányközi szervezet, nemzetközi nem kormányzati szervezet vagy egyesület Nemzeti Választási Iroda által – a választások megfigyelése céljából – nyilvántartásba vett megfigyelője

- a) a választási eljárás teljes menetét figyelemmel kísérheti, a választási szervek munkájánál jelen lehet,*
- b) a választási bizottságok irataiba betekinhet, azokból – a személyes adatokat nem tartalmazó – másolatot kérhet,*
- c) kérdést intézhet a választási szervek tagjaihoz, és felhívhatja azok figyelmét az általa tapasztalt rendellenességekre,*
- d) a választási eljárást és a választási szervek tevékenységét nem zavarhatja és nem befolyásolhatja,*
- e) tevékenysége végzése alatt köteles a Nemzeti Választási Iroda által rendelkezésére bocsátott regisztrációs kártyát jól látható helyen és módon viselni,*
- f) köteles pártatlanul végezni tevékenységét.*

(2) A Nemzeti Választási Iroda a nemzetközi megfigyelőkről nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza a nemzetközi megfigyelő nevét, születési helyét és idejét, valamint a megbízó nevét. A nemzetközi megfigyelők nevét, valamint a megbízó nevét a Nemzeti Választási Iroda a választások hivatalos honlapján közzéteszi.

(3) A nemzetközi megfigyelő nyilvántartásba vételéről, valamint nyilvántartásból való törléséről a Nemzeti Választási Iroda elnöke dönt, a döntés ellen nincs helye jogorvoslatnak.

(4) A nemzetközi megfigyelőt a szavazást megelőző kilencedik napig kell bejelenteni a Nemzeti Választási Irodánál.”

3. §

A Ve. 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. § (1) A szavazatszámoló bizottság, valamint a szavazatszámolást végző választási bizottság tagjai a szavazatszámolást követő napon mentesülnek a jogszabályban előírt munkavégzési kötelezettség alól, és erre az időre távolléti díj illeti meg őket, amelyet a munkáltató fizet.

(2) A munkáltató a választási szerv (1) bekezdés szerinti tagját megillető távolléti díj megtérítését a szavazatszámolást követő öt napon belül igényelheti a helyi választási irodától.”

4. §

A Ve. 17. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Nemzeti Választási Bizottság választott, valamint a 27. § (1) bekezdése alapján megbízott tagja az lehet, aki jogi egyetemi diplomával rendelkezik.”

5. §

A Ve. 18. § (2) bekezdés *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem lehet a választási bizottság választott tagja az (1) bekezdésben foglaltakon túl)

„*d)* a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti központi államigazgatási szervvel vagy a választási bizottság illetékességi területén hatáskörrel rendelkező egyéb közigazgatási szervvel kormányzati szolgálati jogviszonyban, politikai szolgálati jogviszonyban, biztos jogviszonyban, szolgálati vagy más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy a közalkalmazott, a munkavállaló és az egészségügyi szolgálati viszonyban álló személy kivételével.”

6. §

A Ve. 27. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„27. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság további egy-egy tagját azok a pártok bízzák meg, amelyekhez tartozó képviselők az Országgyűlésben képviselőcsoportot alkotnak.

(2) Az országgyűlési képviselők általános választásának kitűzését követően a Nemzeti Választási Bizottság további egy-egy tagját az országos listát állító, az (1) bekezdés alapján tag megbízására nem jogosult jelölő szervezetek bízzák meg.

(3) Az Európai Parlament tagjai választásának kitűzését követően a Nemzeti Választási Bizottság további egy-egy tagját a listát állító, az (1) bekezdés alapján tag megbízására nem jogosult jelölő szervezetek bízzák meg.”

7. §

A Ve. 29. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A 27. § (2) és (3) bekezdése alapján azok a jelölő szervezetek is jogosultak tag megbízására a Nemzeti Választási Bizottságba, amelyek az (1) bekezdés alapján megbízásra jogosult párttal közös listát állítanak.”

8. §

A Ve. 30. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A szavazatszámlláló bizottság, valamint az egy szavazókörs településen a helyi választási bizottság megbízott tagjának bejelentését személyesen a helyi választási iroda fekvése szerint illetékes országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetőjénél is be lehet nyújtani a (2) bekezdésben foglalt határidő lejártáig. A bejelentést az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetője legkésőbb a benyújtást követő napon az érintett szavazatszámlláló bizottság, helyi választási bizottság működési területe szerint illetékes helyi választási iroda vezetőjének továbbítja.”

9. §

A Ve. 33. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A szavazatszámlláló bizottság megbízott tagjának megbízatása a 28. §-ban megjelölt, a megbízás jogalapját képező jelöléshez, listaállításhoz kapcsolódó választás eredményének jogerőssé válásáig

tart.”

10. §

A Ve. 37. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha az eskü vagy fogadalom letételére az (1) bekezdésben foglalt határidőig nem kerül sor, az Országgyűlés helyett az Országgyűlés elnöke előtt, a polgármester helyett a főpolgármester, illetve a megyei közgyűlés elnöke előtt, a főpolgármester, illetve a megyei közgyűlés elnöke helyett a Nemzeti Választási Bizottság elnöke előtt kell esküt vagy fogadalmat tenni. A (3) bekezdés szerinti jogosult az (1) bekezdésben foglalt határidőt követően is kiveheti az esküt vagy a fogadalmat.”

11. §

A Ve. 41. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Nemzeti Választási Bizottságnak a 27. § (2) és (3) bekezdése alapján megbízott tagját nem kell figyelembe venni a határozatképesség szempontjából.”

12. §

A Ve. 45. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A Nemzeti Választási Bizottságnak a 27. § (2) és (3) bekezdése alapján megbízott tagja nem rendelkezik szavazati joggal, tanácskozási joggal vehet részt a Nemzeti Választási Bizottság ülésén.”

13. §

A Ve. 49. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A választási bizottság a határozatát – a közérdekből nyilvános adatnak nem minősülő személyes adatok kivételével – nyilvánosságra hozza. E törvény alapján közérdekből nyilvános adat a jelölt neve, a jelölő szervezet, a médiaszolgáltató és a sajtótermék megnevezése.”

14. §

A Ve. 54. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A Nemzeti Választási Iroda elnöke a Nemzeti Választási Iroda tárgyévi kiadási előirányzatainak terhére a választások lebonyolításában részt vevő egyéb szervek részére a választási feladatok ellátásához szükséges, adott költségvetési évben érvényesülő előirányzat-átcsoportosítást hajthat végre.”

15. §

A Ve. 66. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha az (1)–(3) bekezdés szerinti tisztség betöltetlen, vagy a jegyző, főjegyző harminc napot meghaladó távolléte miatt nem tudja ellátni feladatát, a területi választási iroda vezetőjét a Nemzeti Választási Iroda elnöke, az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda és a helyi választási iroda vezetőjét a területi választási iroda vezetője nevezi ki.”

16. §

A Ve. 68. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A választási iroda tagjává közszolgálati tisztviselő, kormánytisztviselő és közalkalmazott, továbbá a székhelye szerinti polgármesteri vagy közös önkormányzati hivatal, illetve megyei önkormányzati hivatal munkavállalója bízható meg.”

17. §

A Ve. 94. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A 84. § szerinti kérelem elbírálása a szavazást megelőző harmincadik nap és az eredmény jogerőre emelkedése között szünetel az országgyűlési képviselők általános választása és az Európai Parlament tagjainak választása esetén.”

18. §

A Ve. 127. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„127. § (1) Az ajánlások ellenőrzését a jelölt bejelentésétől számított három napon belül kell elvégezni.

(2) Az ajánlások ellenőrzését mellőzi a választási iroda, ha a leadott ajánlóíveken szereplő ajánlások száma nem éri el a jelöltséghez szükséges számot.

(3) Az ajánlások tételes ellenőrzését nem kell tovább folytatni, ha bizonyossá válik, hogy az érvényes ajánlások száma eléri a jelöltséghez szükséges számot.

(4) Az ajánlások ellenőrzésének eredményéről a választási iroda tájékoztatja a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságot és – kérelmére – a jelöltet, jelölő szervezetet.

19. §

A Ve. 135. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„135. § (1) A bejelentett és a nyilvántartásba vett jelölő szervezetek, jelöltek és listák közhiteles, elektronikus nyilvántartását – a 4. melléklet szerinti adattartalommal – a Nemzeti Választási Iroda vezeti. A nyilvántartás változásait a nyilvántartásba vevő választási bizottság mellett működő választási iroda vezeti át a nyilvántartáson.

(2) A jelöltek adatait a központi névjegyzék adatai alapján folyamatosan frissíteni kell.

(3) A jelölő szervezet, a jelölt és a lista nyilvántartásból történt törléséről a választási iroda a választási bizottságot a soron következő ülésén tájékoztatja.”

20. §

A Ve. 137. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A jelölt kiesik, ha a magyarországi szavazás megkezdése előtt a központi névjegyzékből törlésre kerül, a választhatóság jogát elveszíti, vagy a jelöltet állító jelölő szervezetet törlik a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából. Kiesik továbbá a jelölt, ha a szavazást megelőző második nap 16 óráig a jelölésről – elektronikus azonosítást követően elektronikus úton, a nyilvántartásba vételről döntő választási bizottság mellett működő választási iroda részére személyesen vagy meghatalmazott útján benyújtott nyilatkozattal – írásban lemond. A kiesett jelölt nevét a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából, valamint az egyéni szavazólapokról törölni kell.”

21. §

A Ve. 138. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„138. § A lista kiesik, ha a jelölő szervezet a listát visszavonja, a szavazás megkezdése előtt a listán szereplő valamennyi jelölt kiesik, továbbá ha a Nemzeti Választási Iroda a jelölő szervezetet törli a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából. A kiesett listát a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából, valamint a szavazólapokról törölni kell.”

22. §

A Ve. 153. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„153. § A szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét, lakcímét, életkorát és nemét – a 89. § rendelkezéseire is figyelemmel –

a) az egyéni jelölt kérésére – az érintett választókerületre kiterjedően – a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság mellett működő választási iroda,

b) a listát állító jelölő szervezet kérésére – a jelölő szervezet által megjelölt választókerületekre kiterjedően – a Nemzeti Választási Iroda

az adatszolgáltatási díj megfizetését követően haladéktalanul, de legkorábban a jelölt, lista 132. § szerinti nyilvántartásba vétele jogerőre emelkedését követően átadja.”

23. §

A Ve. 154. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„154. § (1) A 153. § szerinti adatszolgáltatás díja az adatszolgáltatásban szereplő választópolgáronként három forint.

(2) Az adatszolgáltatás teljesítésének feltétele, hogy az igénylő igazolja az adatszolgáltatási díj befizetését a Nemzeti Választási Iroda számlájára.”

24. §

A Ve. 162. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a szavazólap adattartalmának jóváhagyását követően – jogorvoslati döntés vagy a nyilvántartásból való törlés következtében – megváltozik a szavazólap adattartalma, a választási bizottság újabb jóváhagyására nincs szükség, a választási iroda gondoskodik a változások átvezetéséről a szavazólapon, és erről tájékoztatja a választási bizottságot, valamint az érintett jelölő szervezeteket és független jelölteket.”

25. §

A Ve. 175. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„175. § (1) A szavazóhelyiségben az a választópolgár szavazhat, aki a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben szerepel.

(2) Az a választópolgár is szavazhat a szavazóhelyiségben, aki a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szerepel, feltéve, hogy a jegyzék a szavazóhelyiségben van.”

26. §

A Ve. 179. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szavazólap átvételét a választópolgár a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken, illetve a 175. § (2) bekezdése szerinti esetben a mozgóurnát igénylő polgárok jegyzékén saját kezű aláírásával igazolja.”

27. §

A Ve. 257/A. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A külön helyszíneket, illetve az alszavazóköröket úgy kell kialakítani, hogy a névjegyzékben lévő választópolgárok száma az egyes helyszíneken, illetve alszavazókörökben ne haladja meg a nyolcszázat.”

28. §

A Ve. 266. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„266. § (1) A Nemzeti Választási Iroda a szavazást megelőző huszonkilencedik napon összeállítja a levélben szavazók névjegyzékét.

(2) A Nemzeti Választási Iroda felveszi a levélben szavazók névjegyzékébe azt a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárt, aki a legkésőbb a szavazást megelőző harmincadik napon benyújtott kérelme alapján szerepel a központi névjegyzékben. A Nemzeti Választási Iroda feltünteti a központi névjegyzéken a választópolgárnak a levélben szavazók névjegyzékébe vételét.”

29. §

A Ve. 277. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az a választópolgár, aki az (1) bekezdés szerint megküldött szavazási levélsomagot a szavazás napját megelőző hetedik napig nem kapja meg, bármely külképviseleten vagy országgyűlési egyéni választókerületi választási irodában személyesen kérheti a szavazási levélsomag pótlását. A választási iroda a szavazási levélsomag átadása előtt ellenőrzi, hogy a választópolgár szerepel-e a levélben szavazók névjegyzékében, és a szavazási levélsomag postai kézbesítését kérte-e.”

30. §

A Ve. 278. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az azonosító nyilatkozatra rá kell vezetni a választópolgár

a) nevét,

b) születési helyét,

c) személyi azonosítóját.”

31. §

(1) A Ve. 289. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„289. § (2) A szavazási iratok vizsgálata során a választási iroda a beérkezett szavazási iratot – a szavazólapot tartalmazó belső boríték felbontása nélkül – ellenőrzi. Az azonosító nyilatkozat tartalmát a választási iroda a levélben szavazók névjegyzéke alapján ellenőrzi.

(2) A Ve. 289. § (7) és (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(7) A (3) bekezdés g) pontjában a választópolgár által már leadott szavazási iratnak csak az olyan szavazási irat tekinthető, amely érvényes, vagy nem a (3) bekezdés e), f) vagy i) pontja szerinti okból érvénytelen.

(8) Ha a szavazási irat érvényes, vagy nem a (3) bekezdés e), f) vagy i) pontja szerinti okból érvénytelen, a választási iroda a központi névjegyzéken feltünteti, hogy a választópolgár szavazási iratot adott le.”

32. §

A Ve. 297. § (1)-(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság dönt

a) a szavazatszámoló bizottság tevékenysége, döntése elleni kifogásról, valamint a szavazóhelyiségben elkövetett egyéb cselekménnyel kapcsolatos kifogásról,

b) minden olyan kifogásról, amely kifejezetten az egyéni választókerületi választáshoz kapcsolódik,

c) a helyi választási bizottságnak a 32. § (2) bekezdése, valamint a helyi választási iroda vezetőjének a 32. § (3) bekezdés alapján hozott határozata elleni kifogás tárgyában hozott döntése elleni fellebbezésről.

(2) A területi választási bizottság dönt az országgyűlési egyéni választókerületi választási

bizottságnak a 32. § (2) bekezdése, a 124. § (2)-(3) bekezdése, valamint a 252. § (2) bekezdése alapján meghozott döntése elleni fellebbezésről.

(3) A Nemzeti Választási Bizottság dönt

a) minden olyan kifogásról, amely nem tartozik az (1) bekezdés b) pontja alá,

b) a (2) bekezdésben foglaltak kivételével az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság döntése elleni fellebbezésről,

c) a területi választási bizottság 32. § (2) bekezdés szerinti döntése elleni fellebbezésről.”

33. §

A Ve. 310. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„310. § (1) Az időközi választás előkészítésének és lebonyolításának költségeit a nemzetiségi önkormányzat költségvetéséből kell biztosítani, ha az időközi választást azért kell megtartani, mert

a) a képviselő-testületet, közgyűlést feloszlatták,

b) a képviselő-testület, közgyűlés kimondta feloszlását.

(2) A nemzetiségi önkormányzat az (1) bekezdés szerinti időközi választás költségeit – annak kifizetését megelőzően – az időközi választás kifizetésére hatáskörrel rendelkező választási bizottság mellett működő választási iroda számára megelőlegezi.

34. §

A Ve. 345. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A területi választási bizottság dönt)

„c) a helyi választási bizottságnak a 32. § (2) bekezdése, valamint a helyi választási iroda vezetőjének a 32. § (3) bekezdés alapján hozott határozata elleni kifogás tárgyában hozott döntése elleni fellebbezésről.”

35. §

A Ve. 346. § l) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg)

„l) a 310. § (2) bekezdése szerinti megelőlegezés részletes szabályait.”

36. §

A Ve.

a) 2. § (3) bekezdésében az „a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok” szövegrész helyébe az „a kifizűött választásra vonatkozó közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok” szöveg,

b) 19. § (4) bekezdésében a „Nemzeti Választási Bizottság megbízott tagjai” szövegrész helyébe a „Nemzeti Választási Bizottság 27. § (1) bekezdése alapján megbízott tagjai” szöveg,

c) 33. § (1) bekezdés b) pontjában az „az országgyűlési képviselők következő általános választása kifizűzésének napjáig” szövegrész helyébe a „az Országgyűlés alakuló ülésének napjáig” szöveg,

d) 34. § (2) bekezdésében az „(1) bekezdés a), b), d) és e) pontja” szövegrész helyébe az „(1) bekezdés b) pontja” szöveg,

e) 34. § (4) bekezdésében az „(1) bekezdés c) és f) pontja” szövegrész helyébe az „(1) bekezdés a) és c)-f) pontja” szöveg,

f) 82. § (1) bekezdésében a „Nemzeti Választási Iroda által vezetett” szövegrész helyébe a „Nemzeti Választási Iroda és a helyi választási irodák által vezetett” szöveg,

- g) 94. § (2) bekezdésében, 103. § (2) bekezdés *a*) pont *ac*) alpontjában, 106. § (1) bekezdésében, 113. § (2) bekezdésében, 235. § (2) bekezdésében, 249. § (1) bekezdés *a*) pontjában, 307/A. § (4) bekezdés *b*) pontjában, 307/B. § (2) bekezdésében a „második napon” szövegrész helyébe a „harmadik napon” szöveg,
- h) 103. § (2) bekezdés *a*) pont *ab*) alpontjában, 105/A. §-ában és 250. § (5) bekezdés *b*) pontjában a „második napig” szövegrész helyébe a „harmadik napig” szöveg,
- i) 106. § (2) bekezdésében a „megelőző napon” szövegrész helyébe a „megelőző második napon” szöveg,
- j) 107. § (3) bekezdésében a „a 104. § (2) bekezdése” szövegrész helyébe a „104. § (3) bekezdése” szöveg,
- k) 110. § (1) bekezdésében a „103. §, a 250. §” szövegrész helyébe a „103. §, a 105/A. §, a 250. §” szöveg,
- l) 136. §-ában és 254. § (2) és (3) bekezdésében a „Nemzeti Választási Bizottság” szövegrész helyébe a „Nemzeti Választási Iroda” szöveg,
- m) 248. §-ában, 314. § (1) és (2) bekezdésében és 315. §-ában a „tizenhatodik napon” szövegrész helyébe a „kilencedik napon” szöveg,
- n) 277. § (2) bekezdésében a „huszonötödik napig” szövegrész helyébe a „harmincadik napig” szöveg,
- o) 307/J. § (2) bekezdésében, 307/K. § (2) bekezdésében, a 317. § (2) bekezdésében és a 320. § (2) bekezdésében a „választási bizottság” szövegrész helyébe a „választási iroda” szöveg,
- p) 333/A. §-ában a „huszonötödik napon” szövegrész helyébe a „harmincadik napon” szöveg,
- q) 340. §-ában az „illetve törli” szövegrész helyébe az „illetve a Nemzeti Választási Iroda törli” szöveg lép.

37. §

Hatályát veszti a Ve.

- a) 42. § (2) bekezdése,
- b) 84. §-ában az „az adott választást megelőző huszonötödik napig,” szövegrész,
- c) 92. § (5) és (6) bekezdése,
- d) 93. § (4) bekezdése,
- e) 96. § (1) bekezdés *d*) pontja,
- f) 289. § (3) bekezdés *h*) pontjában az „, illetve nyilvántartásban” szövegrész,
- g) 307/D. § (2) bekezdésben az „A jelölő szervezet nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában a nemzetiségi szervezet alapszabályát ellenőrzi.” szövegrész,
- h) 307/G. § (3) bekezdése,
- i) 308. §-ában az „, a 307/G. § (3) bekezdés” szövegrész,
- j) 2. mellékletének *f*) pontja,
- k) 8. melléklete *c*) pontjának *cb*) alpontjában az „ennek hiányában a személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát,” szövegrész,

l) 9. melléklete c) pontjában az „illetve a személyi azonosítóval nem rendelkező polgár személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát,” szövegrész.

2. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosítása

38. §

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 2. § 14. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„14. az 50-72. § alkalmazásában nemzetiségi szervezet: a párt és a szakszervezet kivételével a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában – a nemzetiségi önkormányzati választás évét megelőzően legalább 3 éve – nemzetiségi egyesületként szereplő egyesület;”

39. §

Az Njtv. 74. § (1) bekezdése a következő *f*) ponttal egészül ki:

(A nemzetiségi önkormányzat megszűnik, ha)

„*f*) a képviselő-testületet, közgyűlést felosztatják vagy kimondja feloszlását, és a nemzetiségi önkormányzat az időközi választás költségeit nem előlegezi meg, a felosztatás vagy feloszlása kimondásának napján.”

40. §

Az Njtv. 75. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(2) A nemzetiségi önkormányzat képviselő-testületének, közgyűlésének megbízatása megszűnik

a) ha a testület megbízatása lejárt,

b) a nemzetiségi önkormányzat megszűnése napján,

c) a képviselők számának a testület működéséhez szükséges létszám alá csökkenése napján,

d) ha a nemzetiségi önkormányzat az időközi választás költségeit megelőlegezi, a testület felosztatása, feloszlásának kimondása miatti időközi választás napján.

41. §

Hatályát veszti az Njtv.

a) 69. § (3) bekezdés *c*) és *d*) pontja,

b) 75. § (2) bekezdés *c*) pontjában az „, , a testület felosztatása, feloszlásának kimondása miatti időközi választás napján” szövegrész,

c) 149. §-a.

3. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény módosítása

42. §

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 51. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A munkavállaló számára lehetővé kell tenni, hogy az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjainak, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán, továbbá népszavazáson szavazhasson.”

4. Az országgyűlési képviselők választása kampánykölségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény módosítása

43. §

Hatályát veszti az országgyűlési képviselők választása kampánykölségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Kktv.) 4. §-ának (3) bekezdése.

44. §

A Kktv. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

5. A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény módosítása

45. §

A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 1. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A Ve. 2. § (4) bekezdését az aláírásgyűjtő ívre is alkalmazni kell.”

46. §

Az Nsztv. 14. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha

a) a kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelenül eltelt,

b) jogorvoslat esetén a Kúria döntésével szembeni alkotmányjogi panasz benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelenül eltelt, illetve

c) az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panaszt visszautasító vagy elutasító döntése az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban megjelent,

a Nemzeti Választási Iroda haladéktalanul, de legkésőbb öt napon belül átadja a szervező részére a hitelesített kérdést tartalmazó – az általa az *a)*-*c)* pontban megjelölt esemény bekövetkezését követően igényelt mennyiségű – aláírásgyűjtő ívet. A Nemzeti Választási Iroda valamennyi aláírásgyűjtő ívet egyedi azonosítóval lát el.”

47. §

Az Nsztv. 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. § (1) Az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásának napját megelőző ötvenedik nap és a szavazást követő harmincadik nap között szünetel az aláírásgyűjtés.

(2) Ha a szervező az aláírásgyűjtést az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek vagy a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásának napját megelőző ötvenedik napig nem fejezi be, az addig összegyűjtött aláírásokat tartalmazó és az aláírásokat nem tartalmazó aláírásgyűjtő íveket legkésőbb a szavazás napját megelőző negyvenkilencedik napon át kell adnia a Nemzeti Választási Irodának. E kötelezettség elmulasztása esetén a Nemzeti Választási Bizottság hivatalból eljárva bírságot szab ki. A bírság összege minden be nem nyújtott aláírásgyűjtő ív után nyolcszáz forint, de összesen nem haladhatja meg választópolgár esetében a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszörösét, szervezet

esetében tízszeresét.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott határidőben át nem adott aláírásgyűjtő íveken gyűjtött aláírás érvénytelen.

(4) A szavazás napját követő harmincegyedik napon a Nemzeti Választási Iroda átadja a szervező részére az általa igényelt mennyiségű, a hitelesített kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet.”

48. §

Az Nsztv. 30. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A Kúria (1) bekezdés szerinti döntése elleni alkotmányjogi panaszt a Kúria döntésének Magyar Közlönyben történt közzétételétől számított nyolc napon belül lehet benyújtani. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszról harminc napon belül dönt.”

49. §

Az Nsztv. 43. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét – jogorvoslat esetén a törvényszék döntésével szembeni alkotmányjogi panasz benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltét, illetve az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panaszt visszautasító vagy elutasító döntésének az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban történő megjelenését – követő öt napon belül a helyi választási iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, és azt átadja a szervezőnek.”

50. §

Az Nsztv. 57. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A törvényszék a döntését haladéktalanul megküldi a helyi választási irodának, amely azt legkésőbb a megérkezést követő munkanapon közzéteszi a honlapján, megjelölve a közzététel napját. A törvényszék döntése elleni alkotmányjogi panaszt a törvényszék döntésének a helyi választási iroda honlapján való közzétételét követő nyolc napon belül lehet benyújtani. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszról harminc napon belül dönt.”

51. §

Az Nsztv. 69. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Nemzeti Választási Bizottság az országos népszavazás kitűzését követő öt munkanapon belül határozza meg, hogy a közszolgálati médiaszolgáltató lineáris médiaszolgáltatásaiban milyen időtartamban köteles közzétenni az (1) bekezdés szerinti jogosultak politikai reklámjait. A politikai reklámok közzétételére rendelkezésre álló időtartam népszavazásonként háromszáz perc, amelyet a jogosultak között egyenlő arányban kell felosztani. Ugyanazon kezdeményező – választópolgári kezdeményezés esetén ugyanazon szervező – által kezdeményezett több, azonos napra kitűzött népszavazás esetén a politikai reklámok közzétételére rendelkezésre álló időtartam összesen háromszáz perc.”

6. Záró rendelkezések

52. §

Ez a törvény lép hatályba.

1. melléklet a törvényhez

Az országgyűlési képviselők választása kampánykölségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény 1. melléklet a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

(Az országgyűlési képviselők általános választásán nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzatok támogatása összegét a következő eljárás szerint kell kiosztani:)

„a) A nemzetiségi választópolgárként a központi névjegyzékben szereplő választópolgárok számát – azon választópolgárok kivételével, akik nemzetisége nem rendelkezik jogerősen nyilvántartásba vett nemzetiségi listával – össze kell adni (a továbbiakban: összes nemzetiségi választópolgár).”

Általános indokolás

Az egyes választási tárgyú törvények felülvizsgálatát az ún. közös eljárásban bonyolított 2022. évi országgyűlési képviselők választása és országos népszavazás során összegyűlt jogalkalmazói tapasztalatok indokolják, amelyek szükségessé tették egyes részletszabályok pontosítását, módosítását.

Hangsúlyos változás következik be a Nemzeti Választási Bizottság megbízott tagjai tekintetében. Az eszközölt változás alapvető célja a testület által képviselt szakmaiság megerősítése, a megbízás eltérő jogalapjaiból adódó, az átmeneti időszakokban esetlegesen fennálló tagi hiátusok csökkentése.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A Kúria Kvk.I.39.354/2022/5. és Kvk.VII.39.408/2022/2. számú döntései alapján egyértelművé vált, hogy a hatályos szabályozás alapján a külföldön elkövetett, a magyarországi választásokat érintő jogsértések elbírálására nem terjed ki a magyar választási szervek joghatósága. A módosítás egyértelművé teszi, hogy a magyar választási bizottságok a nem Magyarország területén elkövetett esetleges jogsértések kivizsgálására és elbírálására is hatáskörrel rendelkeznek.

A 2. §-hoz

A rendelkezés a nemzetközi választási megfigyelők delegálásával kapcsolatos tapasztalatok alapján a törvényszöveg egyszerűsítését javasolja, továbbá hiánypótló jelleggel véghatáridőt szab a nemzetközi megfigyelők bejelentési határidejének.

A 3. §-hoz

A módosítás célja a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény által használt távolléti díj fogalmának átültetése e törvénybe, tekintettel arra, hogy a munkaviszony szabályozására irányuló törvényekben az átlagbér fogalma nem ismert.

A 4. §-hoz

A Nemzeti Választási Bizottság központi választási szervként kiemelt jelentőséggel bír a választási bizottságok között, a választási és népszavazási jogszabályok értelmezése tárgyában kiadott iránymutatásai és az egyes ügytípusokban hozott döntései zsinórmértékül szolgálnak a helyi és területi szinten működő választás szervek számára. Ezen kiemelt szerepre is tekintettel indokolt, hogy ne csak a választott, hanem az Országgyűlésben képviselőcsoporttal rendelkező pártok is jogi egyetemi végzettséggel rendelkező tagokat bízzanak meg a Bizottságba. Ennek oka, hogy e tagok megbízatása 4 évre szól, így a választott tagok mellett nemcsak az állandóságot képviselik a Bizottságban, hanem a végzettségi követelmény okán a magas fokú szakmai minőség folyamatos biztosításában is, a választott tagokkal egyenértékű szerepük van.

A javaslat a frakciódelegáltak esetében a megbízatás megszűnésének időpontját a korábbiakhoz képest későbbi időpontban – a következő Országgyűlés alakuló ülésének napjában - határozza meg, és egyben kiiktatja azt az időtartamot, amikor a Bizottság megbízott tagok nélkül működik. Mivel a javaslat alapján az NVB-ben a választott tagok mellett folyamatosan jelen lesznek a frakció alapján megbízott tagok is, a továbbiakban nem indokolt az ügyrend módosítását korlátozó rendelkezés fenntartása.

Az országgyűlési képviselők választásán és az Európai Parlament tagjainak választásán állított lista jogán továbbra is megmarad a jelölt szervezetek megbízási joga, e tekintetben azonban a javaslat differenciál a megbízott tagok között. A lista jogán delegált NVB tagok esetében nincs végzettségi követelmény, mint a legjelentősebb társadalmi támogatottsággal bíró, az Országgyűlésben a választási eredmény alapján képviselőcsoportot alakító pártok által megbízottak esetében. Ennél

fogva viszont a Bizottságban betöltött szerepük is más lesz, az NVB ülésein megbízatásuk időtartama alatt tanácskozási joggal vehetnek részt, ezért szavazati joguk nincs, a határozatképesség szempontjából sem kell őket figyelembe venni, és tiszteletdíjra sem jogosultak. A megbízás joga a frakcióval nem rendelkező, listaállító jelölő szervezetet akkor is megilleti, ha olyan párttal állít közös listát, amely az Országgyűlésben képviselőcsoporttal rendelkezik és tagot delegált az NVB-be.

Figyelemmel arra, hogy a területi választási bizottságok, az országgyűlési egyéni választási bizottságok, valamint a helyi választási bizottságok működése merőben eltér az NVB működésétől, előbbiek két választás között kizárólag a választott tagokkal működnek, így rájuk az NVB összetételében való változás nincs hatással, illetve annak módosítására sincs ok.

Az 5. §-hoz

A hatályos szabályozás szerint az érintett összeférhetlenségi szabály alól kizárólag a közalkalmazott státusz jelent kivételt. Az elmúlt időszakban azonban a közalkalmazottak köre egyre inkább szűkül, az egyes jogviszonyok munkaviszonnyá vagy más, speciális jogviszonnyá alakulnak. Így például a szakképző intézmény alkalmazottja már munkaviszonyban, az egészségügyi szolgáltatóknál foglalkoztatottak egészségügyi szolgálati jogviszonyban állnak. A választások hatékony lebonyolítása érdekében szükségessé vált a közalkalmazottak számának csökkenését az összeférhetlenségi szabályok Javaslat szerinti módosításával ellensúlyozni.

A 6-7. §-okhoz

Lásd a 4. §-hoz fűzött indokolást.

A 8. §-hoz

Szövegpontosító rendelkezés, amely egyértelművé teszi, hogy a szavazatszámoló bizottsági feladatokat ellátó HVB megbízott tagjaira is az SZSZB megbízott tagjainak bejelentésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A 9. §-hoz

A hatályos Ve. nem rendelkezik a szavazatszámoló bizottság megbízott tagjának megbízása megszűnéséről. A rendelkezés a fennálló szabályozási hiátust pótolja.

A 10. §-hoz

A beiktatott rendelkezés a törvényszöveg joggyakorlathoz való igazítását célozza, és pontosítja azt, hogy a Ve. 37. § (1) bekezdés szerinti határidő lejártával a Ve. 37. § (3) bekezdésében meghatározott személyek esküvételi joga nem szűnik meg.

A 11-12. §-okhoz

Lásd a 4. §-hoz fűzött indokolást.

A 13. §-hoz

A módosítási javaslat célja a helyes terminológia használata, így az Infotv. által használt fogalmak Ve-be történő átültetése. E tekintetben a jelölt fogalma alatt nem kizárólagosan a jogerősen nyilvántartásba vett jelölt értendő, hiszen az ajánlások gyűjtése során minden jelöltként indulni szándékozó neve nyilvánosságra kerül és megismerhető.

A 14. § -hoz

Választási feladatok ellátásával felruházott külső választási szervek (pl.: Külgazdasági és Külügyminisztérium) feladatai ellátásához szükséges forrásbiztosítás érdekében hatáskört, felhatalmazást biztosító szabály.

A 15. §-hoz

A hatályos Ve. csak a jegyzői, főjegyzői tisztség betöltetlensége esetén tartalmazott rendelkezéseket az irodavezetői pozíció betöltésére, azonban a választások zökkenőmentes lebonyolítása érdekében – a joggyakorlat által visszaigazoltan – szükséges rendelkezést beiktatni arra az esetre is, ha a jegyző/főjegyző 30 napot meghaladó távolléte miatt nem tudja ellátni a feladatát.

A 16. §-hoz

A Ve. 68. §-ának (1) bekezdése a helyi választási iroda és az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda tekintetében lehetővé teszi, hogy a választási iroda székhelye szerinti polgármesteri vagy közös önkormányzati hivatal munkavállalóját is megbízza az iroda vezetője a választási iroda tagjává. A területi választási irodák zökkenőmentes feladatellátásának biztosítása érdekében indokolt volt e lehetőség kiterjesztése a területi választási irodára is.

A 17. §-hoz

A javaslat alapján az országgyűlési képviselők választásán, az Európai Parlament tagjainak választásán, valamint az Nsztv. 1. § (1) bekezdése alapján az országos népszavazáson, a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok névjegyzéket érintő kérelmeinek elbírálása a regisztráció határidejétől a választás, illetve a népszavazás eredményének jogerőre emelkedésig szünetel.

A javaslat a választópolgárok tekintetében jogvesztést nem okoz, hiszen a regisztráció határidejének eltelté után benyújtott kérelem alapján a folyamatban lévő választási eljárás levelében szavazók névjegyzékére a választópolgár már egyébként sem vehető fel.

Éppen ezért nem indokolt ezen kérelmek esetében is alkalmazni az 5 munkanapos elbírálási határidőt, amelynek teljesítése a Nemzeti Választási Irodára a választási, illetve népszavazási eljárás megszervezéséből és lebonyolításából eredő kiemelten nagy munkateher miatt jelentős kihívást jelent.

A 18. §-hoz

A javaslat egyértelművé teszi, hogy amennyiben az egyes ajánlások tételes ellenőrzése nélkül, pusztán azok darabszáma alapján megállapítható, hogy ha az összes benyújtott aláírás érvényes lenne, azok száma akkor sem érné el a jelölt/lista nyilvántartásba vételéhez szükséges számot, a választási iroda mentesül az ajánlások ellenőrzésének kötelezettsége alól. A bizottság a nyilvántartásba vételt visszautasító határozatának indokolásában rögzíti, hogy a tételes ellenőrzés mellőzésével is kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a leadott ajánlóíveken szereplő ajánlások száma nem éri el a nyilvántartásba vételhez szükséges minimumot. A módosítás továbbra sem teremt lehetőséget az ajánlóívek szakaszos leadására. A jelölt/lista bejelentését továbbra is legalább annyi ajánlás leadásával kell megtenni, amennyi a nyilvántartásba vételhez szükséges.

A 19-21. §-okhoz

A javaslat egyértelművé teszi, hogy a jelölő szervezet, jelölt és lista kiesésének jogkövetkezményeit, így a jelölő szervezetek, jelöltek és listák törlését a közhiteles nyilvántartásból, valamint egyéni jelölt és lista kiesése esetén a szavazólapról való törlést a választási iroda hajtja végre, erről nem kell bizottsági határozatot hozni.

A javaslat egységesen, minden választás tekintetében a szavazást megelőző 2. nap 16.00 órában állapítja meg a jelölt lemondásának határidejét. Így elegendő idő áll rendelkezésre ahhoz, hogy a szavazólapokról a lemondott jelöltek nevét a választási iroda lehúzza. A javaslat a visszaélések elkerülése érdekében a lemondó nyilatkozat alaki feltételeit is meghatározza.

A jelölt elhalálozását kivéve, minden más esetben a kiesés egy másik korábbi döntés járulékos jogkövetkezménye (pl. a pártnak, egyesületnek a bíróság által a civil szervezetek névjegyzékéből való törlése; jelöltek nyilvántartásba vételének a választási bizottság/Kúria általi visszautasítása és így a

listához szükséges számuknak a törvényi minimum alá kerülése; a választójogból való kizárás a bíróság által bűncselekmény elkövetése vagy belátási képesség korlátozottsága miatt), míg a jelölt lemondása és a lista visszavonása egyoldalú jognyilatkozat. Ennél fogva a kiesett jelölt, illetve lista nyilvántartásból, illetve szavazólapról való törlése már adminisztratív intézkedés. Ezt támasztja alá az is, hogy a jelölt, illetve a lista kiesését a jelölt elhalálozása, a lemondás/visszavonás tárgyában megtett jognyilatkozat, illetve a korábbi, bírósági és választási szervek által meghozott döntések eredményezik, nem pedig a választási irodák, illetve a Nemzeti Választási Iroda által vezetett jelölt szervezetek, jelöltek és listák közhiteles nyilvántartásából való törlése. A javaslat ezért egyértelművé teszi, hogy a feladat felelősei a választási irodák. Garanciális szabály, hogy a törlésről tájékoztatni kell a nyilvántartásba vételről döntő választási bizottságot.

A 22-23. §-hoz

A szavazóköri névjegyzékből történő adatszolgáltatás díjának megállapítása (egyéni jelölt alapján benyújtott igény esetén a minimálbér egyhavi összege, lista alapján benyújtott igény esetén a listás mandátumok számával szorzott értéke) jelenleg indokolatlan különbségekhez vezet. Az adatszolgáltatási díj mértékének az adatszolgáltatásban szereplő választópolgárok számához kötése kiegyensúlyozza a leírt aránytalanságokat. Az adatszolgáltatás díját az adatszolgáltatásban szereplő választópolgárok számának és a 3 forint szorzata adja.

A 24. §-hoz

Lásd a 19-21. §-okhoz fűzött indokolást.

A 25-26. §-okhoz

Indokolt lehetőséget biztosítani arra, hogy ha a mozgóurnát igényelt választópolgár megjelenik a szavazóhelyiségben, akkor a szavazatszámoló bizottság lehetővé tegye számára a szavazást, feltéve, hogy a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke a szavazóhelyiségben van, és azt a választópolgár még nem írta alá. Ezen lehetőség biztosításával nem keletkezik a szavazatszámoló bizottságnak többletfeladata, ugyanakkor a választójog minél szélesebb körű érvényesülése biztosításra kerül.

A 27. §-hoz

Az átjelentkezéssel szavazás lebonyolítására kijelölt szavazókörök névjegyzéke több részre osztásának szabályait indokolt részletesebben meghatározni annak érdekében, hogy a szavazás folyamatossága biztosítható és a választópolgárok sorban állása megelőzhető legyen. A névjegyzék több részre osztása esetén egy szavazási helyszínre, illetve alszavazókörre legfeljebb 800 választópolgár juthat, ezzel törvényi szinten kerül szabályozásra egy szavazás lebonyolítását érintő szervezéstechnikai kérdés, amely a szavazás még inkább gördülékeny lebonyolítását szolgálja.

A 28. §-hoz

A hatályos szabályozás szerint a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár regisztrációját és regisztrált adatainak módosítását a kitűzött választást megelőző 25. napig kérhette.

Az NVI a szavazólapok elkészültét követően haladéktalanul megküldi a szavazási levélcsomagokat a regisztrált választópolgárok részére. A szavazási levélcsomagok nyomtatása és postára adása a listás szavazólap jogerőre emelkedését követően megkezdődik. Előfordul, hogy a szavazási levélcsomag postára adása megelőzi a szavazást megelőző 25. napot, és a választópolgár kérelme, amelyben a postázási címének módosítását kéri, csak azt követően érkezik be az NVI-hez.

A fentiekre tekintettel indokolt, hogy a regisztrációra, valamint annak módosítására csak a szavazást megelőző 30. napig legyen lehetőség.

A 29. §-hoz

A szavazási levélcsoomag kézbesítése tekintetében indokolt lehetővé tenni, hogy az a regisztrált választópolgár, aki postai úton kérte a levélcsoomag kézbesítését, de azt a szavazást megelőző 7. napig nem kapta meg, bármelyik külképviseleten vagy egyéni választókerületi választási irodában személyesen átvehessen egy pót-levélcsoomagot. A pót-levélcsoomag kiadásának feltétele, hogy a választási iroda ellenőrizze, hogy a polgár szerepel-e a levélben szavazók névjegyzékében, és a szavazási levélcsoomag postai kézbesítését kérte. A többes szavazást kizárja, hogy a szavazási iratok ellenőrzésekor az azonosító nyilatkozat alapján kiszűrésre kerülnek az ugyanazon választópolgártól származó második és további szavazási iratok.

A 30. §-hoz

A regisztráció alkalmával, illetve a szavazási irat azonosító nyilatkozatán a továbbiakban kizárólag a személyi azonosító tüntethető fel, a személyazonosságot igazoló hatósági igazolvány szám feltüntetésének lehetősége törlésre került, tekintettel arra, hogy az egyes fényképes okmányok érvényességi idővel rendelkeznek, míg a személyi azonosító érvényességi idő nélküli. Nincs szükség a továbbiakban a születési idő feltüntetésére sem, mivel azt a személyi azonosító tartalmazza. Mindezekon túlmenően a választópolgárt azonosító adatok teljességének és pontosságának biztosítása érdekében a személyi azonosító használata támogatható egyedülként, tekintettel arra, hogy a központi névjegyzék is személyi azonosítón alapul, amely a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás adatbázisára épül, amely nyilvántartás tartalmazza a legpontosabban a benne szereplő adatokat.

A 31. §-hoz

A javaslat első részében a személyi azonosító kizárólagos használatára vonatkozó módosítást tartalmazza. A második részében pedig egyértelművé teszi, hogy mely esetekben állapítható meg kétséget kizáróan a választópolgár személyazonossága. A rendelkezéssel a kialakult joggyakorlat kerül kodifikálásra, vagyis, hogy mikor kell a személyazonosságot megállapíthatónak tekinteni és ezzel a korábban már leadott szavazatot ugyanazon választópolgár szavazatának tekinteni, illetve a választópolgár regisztrációját 10 évvel meghosszabbítani. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy az elkésettség esetén a választópolgár regisztrációja nem hosszabbodik meg.

A 32. §-hoz

A rendelkezés joghézag kitöltését célozza, ugyanis országgyűlési képviselők általános választása és európai parlamenti képviselők választása során nem volt egyértelműen meghatározható, hogy a Ve. 32. § (2) – (3) bekezdései esetén mely választási bizottságok járnak el jogorvoslati fórumként.

A 33. §-hoz

Abban az esetben, ha a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete kimondja feloszlását vagy feloszlattják, a legtöbb esetben ezek a nemzetiségi önkormányzatok nem rendelkeznek elegendő forrással egy időközi választás lebonyolításához. A közpénzekkel való felelős és hatékony gazdálkodás elvére tekintettel, nem várható el minden esetben a központi költségvetésből azok megelőlegezése és sikertelen végrehajtás esetén azok viselése. Ezért csak abban az esetben tűzhető ki és tartható meg az időközi választás, ha a nemzetiségi önkormányzat költségvetésében rendelkezésre áll az időközi választás lebonyolításához szükséges forrás. Amennyiben a forrás nem áll rendelkezésre, nem lehet időközi választást tartani, a nemzetiségi önkormányzat megszűnik, de a következő általános választásokon ismét létre lehet hozni a nemzetiségi önkormányzatot.

A 34. §-hoz

Lásd a 32. §-okhoz fűzött indokolást.

A 35. §-hoz

A nemzetiségi önkormányzat feloszlása, feloszlata esetén a költségek megelőlegezésének részletszabályait a miniszter állapítja meg.

A 36. §-hoz

A javaslat a) pontja szövegpontosító rendelkezést tartalmaz.

A javaslat b) és c) pontjaihoz lásd a 4. §-hoz fűzött indokolást.

A javaslat d) és e) pontjai: amennyiben a választási bizottság megbízott tagja esetében a megbízás feltételei megszűnnek, a megbízó a megbízást visszavonja, illetve, ha a megbízás jogalapját képező jelölt vagy lista kiesik, a megbízatás megszűnését a hatályos szabályok szerint a bizottság határozatban állapítja meg. Ennek következménye, hogy a határozat jogerőre emelkedéséig nem lehetséges új megbízott tag bejelentése. Azonban – egyezően a lemondás szabályaival – a megbízott tag mielőbbi pótlása érdekében, ezen esetekben sem szükséges a bizottság részéről határozathozatal, elegendő, ha a megbízatás megszűnését tudomásul veszi.

A javaslat f) pontjához: A javaslat egyértelművé teszi, hogy a központi névjegyzék – az abban eszközölt változások átvezetésér tekintettel – a Nemzeti Választási Iroda és a helyi választási iroda által közösen vezetett nyilvántartás.

A javaslat g), h), i) és k) pontjai: A szavazóköri névjegyzék zárásának a szavazást megelőző 2. napon 16.00 órában való meghatározása – figyelemmel arra, hogy csak ezt követően hajthatók végre a zárással kapcsolatos teendők (pl. a 16.00 óráig beérkezett névjegyzéki kérelmek elbírálása, a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartásban és a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásában bekövetkezett változások átvezetése, a névjegyzék nyomtatás és hitelesítése) – minden választás alkalmával jelentős munkaterhet ró a választási szervekre. A javaslat a választópolgárok jogosultságait érdemben nem csorbítja, azonban igazgatási és szervezési szempontból kiszámíthatóbbá és biztonságosabbá teszi a választási irodák szavazás napja előtti feladatellátást. A szavazóköri névjegyzék zárása időpontjának változása miatt az egyes névjegyzéki kérelmek benyújtásának és elbírálásának határideje, valamint a névjegyzék kinyomtatásának időpontja is módosul.

A javaslat j) pontja technikai jellegű módosítást tartalmaz.

A javaslat l), o) és q) pontjaihoz lásd a 19-21. §-okhoz fűzött indokolást, továbbá a javaslat szövegpontosítást tartalmaz és egyezően a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán alkalmazott szabállyal – Ve. 307/F. § (2) bekezdés – rögzíti, hogy a jelöltnek arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a korábbi választásokon nem volt más nemzetiség jelöltje, a választási iroda ellenőrzi az ív igénylésekor.

A javaslat m) pontja: A nemzetiségi névjegyzékbe vétel határidejét indokolt a szavazást megelőző 16. nappól a szavazást megelőző 9. napra csökkenteni. A jelenlegi korai határidő nem indokolt, a nemzetiségi szavazólapok megfelelő helyekre juttatása a javasolt, a szavazást megelőző 9. napi határidő esetén is biztonsággal megtörténhet. Az eljárási szabályok átláthatóságát is segíti, ha az átjelentkezés, a külképviseleti névjegyzékbe vétel és a nemzetiségi regisztráció határideje egybeesik.

A javaslat n) és p) pontjához lásd a 28. §-hoz fűzött indokolást.

A 37. §-hoz

A javaslat a) pontjához lásd a 4. §-hoz fűzött indokolást.

A javaslat b) pontjához lásd a 28. §-hoz fűzött indokolást.

A javaslat c), d), e), f), j), k) és l) pontjaihoz lásd a 30. §-hoz fűzött indokolást.

A javaslat g) pontjához: A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán indokolt a nemzetiségi szervezet nyilvántartásba vételi eljárásának egyszerűsítése. A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 88/B. §-a szerint, ha az egyesület alapszabályban meghatározott célja az Njtv. szerinti nemzetiség érdekvédelme, érdekképviselete vagy a nemzetiségi kulturális autonómiával közvetlenül összefüggő tevékenység folytatása (nemzetiségi egyesület), akkor a bíróságtól igazolás kiadását kérheti a hatóköréről és arról, hogy mely nemzetiséget képviseli. A bíróság az igazolást az egyesület alapszabályában foglalt adatok alapján adja ki.

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 95. § ae) pontja szerint a nyilvántartás tartalmazza, ha az adott egyesület nemzetiségi egyesületnek minősül.

E rendelkezéssel összhangban az Njtv. 2. § 15. pontja is definiálja a nemzetiségi egyesület fogalmát. A hatályos választójogi szabályozás alapján a jelölő szervezet nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező választási bizottságok a kitűzött választás eljárásában lényegében ugyanazt az eljárást folytatják le, mint a bíróságok az egyesület nemzetiségi egyesületté minősítése körében. A javaslat emiatt egyszerűsíti az eljárást úgy, hogy a választási szerveknek a továbbiakban már nem kell elvégezniük az alapszabály tartalmi elemzését, mindösszesen azt kell ellenőrizniük a civil szervezetek névjegyzékében, hogy az egyesület nemzetiségi egyesület-e és ebbéli minősítése a választás évét megelőző 3 éve fennáll-e.

A javaslat h) és i) pontjaihoz lásd a 19-21. §-okhoz fűzött indokolást.

A 38. §-hoz

Lásd a 37. § g) pontjához fűzött indokolást.

A 39 - 41. §-okhoz

Lásd a 33. §-hoz fűzött indokolást.

A 42. §-hoz

A javaslat a választáson való részvételt támogató rendelkezést iktat be a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 28. § (1) bekezdésének mintájára.

A 43. §-hoz

Megszűnik a Nemzeti Választási Bizottság külön határozathozatali kötelezettsége, amelyben a nemzetiségi választópolgárok számát állapítja meg; azt a módosítás alapján a listát állító országos nemzetiségi önkormányzatoknak járó költségvetési támogatás összegének meghatározásáról szóló határozatában rögzíti.

A 44. §-hoz

Szükséges volt rögzíteni, hogy a támogatás összegének meghatározásánál azon nemzetiség választópolgárainak számát nem kell figyelembe venni, amelyik nem rendelkezik jogerősen nyilvántartásba vett nemzetiségi listával.

A 45. §-hoz

A Ve. 2. § (4) bekezdése szerint „[a] választási iroda az ajánlóíveken szereplő személyes adatok közül az érintett kérelmére csak azokról köteles tájékoztatást adni, amelyek ellenőrzését a 125. § (3) bekezdése alapján elvégezte.” Bár a Ve. általános rendelkezéseit a népszavazásra is alkalmazni kell, indokolt egyértelműen kimondani, hogy a népszavazási kezdeményezések aláírásgyűjtő íveire is vonatkozik a Ve. idézett rendelkezése. A honos népcsoporttá nyilvánítás kezdeményezésére és az európai polgári kezdeményezésre szolgáló aláírásgyűjtő ívekre is kiterjed ez a lehetőség.

A 46-50. §-hoz

Az Alkotmánybíróság a 2/1997. (X. 14.) AB határozat rendelkező részének 2. pontjában megállapította, hogy a „jogállamiság szerves részét képező jogbiztonság megköveteli, hogy a törvény létesítsen megfelelő jogintézményt a népszavazási kezdeményezés alapjául szánt kérdések előzetes alkotmányossági vizsgálatára.” Az AB az indokolásban kifejtette: „[a]z állampolgároknak a népszavazással kapcsolatos jogai védelme érdekében a jogbiztonság megköveteli: már az aláírásgyűjtés megkezdése előtt fel kell tární és el kell dönteni azokat a jogvitákat, amelyek a szóban forgó tárgykör népszavazásra bocsáthatósága, illetőleg a kérdés megfogalmazása kapcsán felmerülhetnek. Nem szabad ugyanis - sem helyi, sem országos népszavazás keretében - kitenni a választópolgárokat annak, hogy csak utólag, az aláírásgyűjtés befejezése után derüljön ki: azt a kérdést, amelynek népszavazásra bocsátását támogatták, nem a törvény által megkövetelt módon fogalmazták meg, illetőleg a tárgykör valamely okból nem képezheti népszavazás tárgyát.”

A fentiekre tekintettel – figyelemmel az Alkotmánybíróság 10/2022. (VI. 2.) AB határozatára és 11/2022. (VI. 2.) AB határozatára, amelyek a megfelelő számú aláírás összegyűjtését követően állapították meg, hogy az adott kérdések nem hitelesíthetők – a népszavazási kérdés hitelesítése tárgyában az alkotmányjogi panasz benyújtására és az Alkotmánybíróság döntésének meghozatalára nyitva álló – rövid – határidő meghatározása indokolt volt.

Az 51. §-hoz

Az Nsztv. hatályos 69. § (2) bekezdése nem ad egyértelmű eligazítást arra a kérdésre, hogy amennyiben azonos napra több kérdésben kerül országos népszavazás kitűzésre, az Nsztv. 69. § (2) bekezdésében meghatározott háromszáz perces időtartam a politikai reklám közzétételére jogosultakat kérdésenként illeti-e meg, vagy a háromszáz perces időtartam független a kérdések számától, tehát a háromszáz percet egyszer, valamennyi kérdésre vonatkozóan kell felosztania.

A javaslat a jogbiztonság részét képező normavilágosság követelményének maradéktalan érvényesülése érdekében egyértelműen rendezi a kérdést.

Az 52. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.